

2026 - 2027

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Motivační název:
„Jsem tu a rozhlížím se kolem sebe“

Mateřská škola Vimperk, Klostermannova 365, okres Prachatice

Mateřská škola Vimperk, Klostermannova 365, okres Prachatice

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

2026 - 2027

Č. j.: SM 9/2026	Spisový a skartační znak: A.8./A10
Vypracoval:	Mgr. Ladislava Slavíková, ředitelka školy Bc. Jaroslava Kolářová, zástupce ředitele školy a kolektiv
Aktualizace schválil:	
Pedagogická rada projednala dne:	26. 08. 2026
Směrnice nabývá platnosti dne:	26. 08. 2026
Směrnice nabývá účinnosti dne:	01. 09. 2026
Aktualizace směrnice projednána pedagogickou radou dne:	

Mateřská škola Vimperk, Klostermannova 365, okres Prachatice

Motto:

„Rosteme v rytmu Šumavy. S nohama v trávě, s křídly do života.“

Obsah

1.	Identifikační údaje školy	6
2.	Charakteristika školy	7
2.1	<i>Lokalita školy</i>	7
2.2	<i>Exterier budovy</i>	8
2.3	<i>Interier budovy</i>	10
2.4	<i>Charakteristika tříd</i>	12
3.	Pedagogický tým školy	14
3.1	<i>Ředitel jako lídr mateřské školy</i>	14
3.2	<i>Učitel jako průvodce dětí ve vzdělávání</i>	15
3.3	<i>Asistent pedagoga jako partner učitele</i>	16
3.4	<i>Profesní rozvoj pedagogických pracovníků</i>	17
4.	Podmínky vzdělávání	17
4.1	<i>Psychosociální podmínky</i>	17
4.2	<i>Spolupráce se zákonnými zástupci</i>	18
4.3	<i>Organizace</i>	19
4.4	<i>Životospráva</i>	20
4.5	<i>Věcné podmínky</i>	21
5.	Charakteristika vzdělávacího programu	22
5.1	<i>Vize a cíle vzdělávacího programu, případně profilace školy</i>	22
5.2	<i>Vzdělávací strategie</i>	23
5.3	<i>Nastavení procesu pedagogického diagnostikování</i>	31
5.4	<i>Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů</i>	32
6.	Vzdělávací obsah	32
6.1	<i>Realizace vzdělávacího obsahu na úrovni třídy</i>	33

Mateřská škola Vimperk, Klostermannova 365, okres Prachatice

6.2	<i>Integrované bloky</i>	33
6.3	<i>Další projekty a programy</i>	40
7.	Plán evaluace a autoevaluace školy	41
7.1	<i>Oblasti autoevaluace</i>	41
7.2	<i>Cíle autoevaluace</i>	41
7.3	<i>Kritéria a plán hodnocení</i>	42

1. Identifikační údaje školy

Název dokumentu: ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro předškolní vzdělávání

Motivační název: Jsem tu a rozhlížím se kolem sebe

Název školy: Mateřská škola Vimperk, Klostermannova 365, okres Prachatice

Adresa školy: Klostermannova 365, 385 01 Vimperk

Odloučené pracoviště: Mírová 442, 385 01 Vimperk

Kontaktní telefon: 388 414 022, 723 830 805

E-mail: ms2vimperk@msvimperk.cz

Datová schránka: psdk3zv

Web: www.msvimperk.cz

Ředitelka školy: Mgr. Ladislava Slavíková

Osoby zodpovědné za tvorbu ŠVP:

Mgr. Ladislava Slavíková, Bc. Jaroslava Kolářová a kolektiv

Zřizovatel: Město Vimperk, Steinbrenerova 6, 385 01 Vimperk

E-mail: urad@mesto.vimperk.cz

Web: www.vimperk.cz

Právní forma: příspěvková organizace

IČ: 60665211

Číslo jednací: SM 9/2026

Platnost: 01. 09. 2026 – 31. 08. 2027

Účinnost: 01. 09. 2026

Datum projednání na pedagogické radě: 26. 08. 2026

Podpis ředitele školy:

2. Charakteristika školy

Mateřská škola je v současné době sedmitřídní. Je příspěvkovou organizací. Právní subjektivitu má od roku 1998. Svou činnost vykonává ve dvou pracovištích, součástí jsou dvě školní jídelny. Hlavní budova v Klostermannově ulici je čtyřtřídní. Od ledna 2003 je součástí školy odloučené pracoviště Mírová 442 se třemi třídami.

Nejvyšší povolený počet dětí dle rejstříku škol je 196 dětí. Školní jídelny mají celkem kapacitu 250 strážníků.

MŠ Klostermannova

MŠ Mírová

2.1 Lokalita školy

Škola v Klostermannově ulici je situována v dolní části sídliště stranou od hlavní komunikace. V její těsné blízkosti se nachází Areál letních sportů, jehož součástí je atletická dráha, street workoutové hřiště, fotbalové a tréninkové hřiště.

Škola v Mírové ulici je umístěna uprostřed sídliště. I když se nachází v panelové zástavbě, v jejím okolí je několik moderních dětských hřišť s průlezkami, skluzavkami, běžeckým oválem.

V docházkové vzdálenosti obou mateřských škol je i nově zrekonstruovaný zimní stadion, Středisko environmentální výchovy, Městská knihovna, základní školy, Dům dětí a mládeže, Základní umělecká škola nebo Městské kulturní středisko.

Mateřská škola Vimperk, Klostermannova 365, okres Prachatice

Ačkoliv jsou obě pracoviště situována do obytné části města Vimperk, možnosti pobytu v přírodě jsou velké. Cílem pěších výletů a procházek do okolí je městský park, kterým protéká řeka Volyňka a Pravětínský potok, městské arboretum, pohybově rekreační areál Vodník, Hrabický okruh, krmelec u Hrabic, statek v Hájně Hoře, vrch Velká Homolka, Pravětínské údolí aj. Další možností pobytu v přírodě jsou výlety vlakem či autobusem do okolí např. Kubova Huť, Lipka, Soumarský most, Kašperské Hory. A okouzující šumavská příroda, louky, lesy...

2.2 Exterier budovy

Škola v Klostermannově ulici je vícepodlažní budova postavena v roce 1968. Už z dálky září svou žlutou barvou. Její součástí je ředitelství školy, včetně kanceláře účetní. Škola disponuje rozlehlou zahradou s herními prvky v přírodním stylu orientovanou na jih, její součástí je i venkovní učebna – dřevěný zastřešený altán, pískoviště, průlezky nebo malé dopravní hřiště. Od r. 2004 byla budova postupně rekonstruována (vodoinstalace, elektroinstalace, zateplení, rekonstrukce střechy, výměna oken, modernizace školní jídelny, nové oplocení, úprava zahrad), vytápění je centrální.

Škola v Mírové ulici byla postavena v roce 1982, je panelová, sestává ze tří propojených pavilonů, a také napojena na dálkové topení. Mezi panelovými domy upoutá pozornost svou nezaměnitelnou fasádou v oranžové barvě. V roce 2010 byl zrekonstruován a uveden do provozu pavilon 30, byla zde vybudována další třída, a zároveň celá budova zateplena včetně výměny oken. Zahrada je orientována na jih, uprostřed ní je zastřešený dřevěný altán s lavičkami pro výuku venku, pískoviště či zahradní průlezky. Na konci roku 2014 byla rozšířena a nově upravena zahrada v přírodním stylu. V roce 2018 byla kompletně zrenovována školní kuchyně.

Veškeré vybavení zahrad je z přírodních materiálů tak, aby podporovalo přirozenou zvědavost dětí, hravost, chuť objevovat, experimentovat, environmentální vzdělávání. Areál je oplocený a udržovaný, plocha školních zahrad je převážně travnatá. Díky mnoha vzrostlým stromům vytvářejí stinná zákoutí potřebná pro pobyt venku v letních měsících. Zbývající malé části tvoří betonové chodníky s dětským dopravním značením a zámková dlažba, součástí jsou i sklady s hračkami, nářadím, sportovním náčiním.

Zahrada je také místem realizace oblíbených školních akcí, projektových dnů, místem setkávání se.

2.3 Interier budovy

Škola v Klostermannově ulici disponuje čtyřmi třídami. Každá z nich má vlastní sociální zázemí s umývárnou. Pro nejmenší děti byly do umýváren zhotoveny přebalovací stoly. Všechny

třídy jsou dispozičně stejné – v přední části je třída se stolečky, v zadní je herna s kobercem a malý sklad.

V přízemí budovy jsou čtyři šatny, sborovna pro učitelky, vč. knihovny, kuchyně a kancelář vedoucí školní jídelny. V prvním podlaží se nachází dvě třídy pro mladší děti, výdejna jídla a úklidová místnost. V druhém podlaží jsou dvě třídy nejstarších dětí, výdejna jídla a kabinet didaktických pomůcek. V suterénu se nachází archiv, sklady, prádelna, kotelna a technické zázemí.

Ředitelství školy, včetně kanceláře účetní a vedoucí školní jídelny, je přístupné samostatným vchodem z boku budovy.

Škola v Mírové ulici má tři třídy. V přízemí budovy jsou dvě třídy mladších dětí a v prvním podlaží je třída starších dětí. Každá třída má vlastní sociální zázemí s umývárnou, u nejmenších dětí s přebalovacím stolem. I tyto třídy jsou dispozičně stejné – v přední části je třída se stolečky a malý sklad, k ní přiléhá výdejna jídla a šatna. V zadní části je prostorná herna s kobercem. Součástí šatny je i zázemí pro učitelky.

V přízemí je také didaktický kabinet pomůcek, úklidová místnost, technické místnosti a přímý vstup na školní zahradu. V provozním pavilonu se nachází kuchyně, kancelář vedoucí školní jídelny, prádelna, kotelná, sklady, zázemí pro provozní zaměstnance, ale také sborovna pro učitelky nebo relaxační prostor pro děti se speciálně vzdělávacími potřebami.

Obě sborovny jsou vybaveny počítačem, tiskárnou, kopírkou a odbornou literaturou.

Třídy na obou školách jsou světlé, prosluněné, vymalované v příjemných tónech s dřevěnými nástěnnými dekoracemi, vybaveny vhodným nábytkem, dostatečným množstvím hraček, vč. robotických učebních pomůcek, pianem pro učitelky, přenosným radiem, notebookem, příp. LED televizorem s DVD přehrávačem. V každém objektu je připojení k síti WIFI. Škola v Klostermannově ulici má k dispozici interaktivní tabuli, v Mírové ulici je MagicBox.

2.4 Charakteristika tříd

Mateřské škola Klostermannova má celkem čtyři třídy – „Berušky“, „Veverky“, „Ježečky“ a „Myšky“ s maximální kapacitou 112 dětí. Na odloučeném pracovišti Mírová jsou tři třídy – „Skřítky“, „Včelky“ a „Žabičky“ s maximální kapacitou 84 dětí. Všechny třídy jsou věkově homogenní a naplňují se zpravidla do počtu 24 dětí.

Obě pracoviště se zaměřují na logopedickou prevenci pomocí dechových a artikulačních cvičení, dále na rozvoj environmentální výchovy prostřednictvím přímých zážitků a rozvoj

smyslové vnímání dětí. Některé paní učitelky využívají při vzdělávání dětí i prvky alternativního vzdělávání.

3. Pedagogický tým školy

V mateřské škole pracuje adekvátní počet pedagogických pracovníků, který se může dle potřeb měnit.

3.1 Ředitel jako lídr mateřské školy

Ředitel je inspirativní a motivující osobností, která se aktivně podílí na každodenním životě mateřské školy. Jeho schopnost empatie a vedení týmu přispívá k vytvoření pozitivní atmosféry, kde se každý cítí cenný a podporován. Neustále hledá nové způsoby, jak zlepšit vzdělávací procesy a podmínky pro děti. Jeho odhodlání a angažovanost jsou klíčovými faktory, díky nimž mateřská škola vzkvétá a poskytuje dětem kvalitní základy pro jejich další vzdělávání.

- Má jasnou vizi a strategii rozvoje mateřské školy.

Mateřská škola Vimperk, Klostermannova 365, okres Prachatice

- Podporuje týmovou spolupráci směřující ke kvalitě a rozvoji mateřské školy.
- Pečuje o příznivé klima a kulturu školy.
- Podporuje respektující spolupráci a prosociální vztahy mezi všemi aktéry předškolního vzdělávání.
- Cíleně podporuje rozvoj a vytváří účinný adaptační program pro začínající učitele.
- Provádí systematické hodnocení zaměstnanců, poskytuje jim zpětnou vazbu a na jejím základě společně s nimi plánuje jejich profesní rozvoj.
- Vytváří podmínky pro samostudium a další vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Motivuje pedagogické pracovníky k sebereflexi a poskytování vzájemné zpětné vazby.
- Nastavuje otevřenou a srozumitelnou vnitřní i vnější komunikaci.
- Podněcuje vzájemné učení a sdílení zkušeností.
- Spolupracuje se zřizovatelem a dalšími partnery školy.
- Realizuje pravidelnou autoevaluační činnost zahrnující všechny stránky chodu školy.
- Výsledky autoevaluace využívá k dalšímu rozvoji mateřské školy.
- Provádí sebereflexi a na jejím základě soustavně pracuje na svém osobnostním i profesním rozvoji.

3.2 Učitel jako průvodce dětí ve vzdělávání

Učitel mateřské školy je laskavý a citlivý k potřebám dětí, respektuje jejich individualitu a podporuje jejich rozvoj. Inspiruje děti a vytváří pozitivní a bezpečné prostředí, ve kterém se mohou učit a růst. Spolupracuje se zákonnými zástupci a kolegy, aby zajistil harmonický a efektivní vzdělávací proces.

- Uplatňuje k dětem respektující přístup.
- Zapojuje děti do rozhodování o věcech, které se jich týkají, poskytuje příležitosti vyjádřit jejich názor.
- Vědomě pracuje se svými předsudky a zažitými stereotypy.
- Provádí pedagogické diagnostikování, při kterém průběžně sleduje, zaznamenává a vyhodnocuje individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení. Výsledky využívá pro plánování a další práci.

Mateřská škola Vimperk, Klostermannova 365, okres Prachatice

- Využívá formativní přístup, podporuje sebehodnocení a vrstevnické hodnocení.
- Věnuje pozornost prevenci rizikového chování.
- Provádí sebereflexi a na jejím základě soustavně pracuje na svém osobnostním i profesním rozvoji.
- Využívá vzdělávací strategie, které vedou k naplňování cílů předškolního vzdělávání.
- Aktivně se podílí na vytváření příznivého klimatu a kultury školy.
- Spolupracuje s dalšími členy týmu a sdílí s nimi své poznatky a zkušenosti.
- Svým chováním a jednáním je vzorem lidskosti.
- Domlouvá se se zákonnými zástupci na společném postupu podpory dítěte při jeho výchově, vzdělávání a plynulém přechodu do základní školy.
- Zodpovídá za plánování a realizaci vzdělávání na úrovni třídy, do plánování témat a vzdělávací nabídky zapojuje děti.
- Vnímá rozmanitost jako přirozenou podmínku vzdělávání.
- Koordinuje svoje pedagogické působení s asistentem pedagoga tak, aby mohl sám poskytovat individuální podporu.
- Umožňuje dítěti vybrat si činnost, respektuje jeho tempo, poskytuje mu dostatek času pro dokončení činnosti.

3.3 Asistent pedagoga jako partner učitele

Je partnerem učitele na třídě a je plnohodnotnou součástí týmu. Spolupodílí se na procesu učení v mateřské škole, a to ve všech částech.

- Je součástí týmu.
- Je oporou učitele, pracuje na základě jeho pokynů.
- Uplatňuje k dítěti respektující přístup.
- Spolupodílí se na plánování, realizaci a hodnocení vzdělávání.
- Provádí sebereflexi a na jejím základě soustavně pracuje na svém osobnostním i profesním rozvoji.
- Svým chováním a jednáním je vzorem lidskosti.
- Aktivně se podílí na vytváření příznivého klimatu a kultury školy.

3.4 Profesní rozvoj pedagogických pracovníků

Profesní rozvoj pedagogických pracovníků je vnímán jako nedílná součást pedagogické kultury školy, vede ke zkvalitnění výchovně-vzdělávací činnosti a je aktivně podporován vedením školy tak, aby rozvoj každého jednotlivce přispíval k naplňování společné vize a hodnot mateřské školy.

4. Podmínky vzdělávání

4.1 Psychosociální podmínky

Mateřská škola vytváří otevřené a vstřícné klima, v němž každé dítě zažívá úspěch, cítí se bezpečně a přijímané. Všichni zaměstnanci školy se snaží, aby ve škole vládla pohoda a radost.

Nově příchozí děti mají možnost pozvolné adaptace na nové prostředí. Vhodný postup je zvolen vždy individuálně ve spolupráci s rodiči a po dohodě s třídními učitelkami, příp. ředitelkou školy. K postupné adaptaci je vždy důležité přistupovat citlivě.

Jsou respektovány potřeby dětí a napomáháno jim v jejich uspokojování. Děti nejsou stresovány spěchem. Všichni mají stejné postavení – třída je pro děti důvěrným prostředím, kde jsou podporovány vzájemné vztahy, a kde platí pravidla, která usnadňují soužití. Každá třída tvoří za spoluúčasti dětí svá vlastní pravidla. Ta mohou být znázorněna obrázky či piktogramy. Děti se pravidla učí chápat, respektovat a také spontánně používat.

Děti mají možnost samostatného rozhodování (volba hry, kamaráda, možnost odmítnutí činnosti – role „pozorovatele“, ...), zapojit se do plánování činností, ale zároveň jsou vedeny k zodpovědnosti za své jednání.

Pedagogický styl je podporující a jeho základem je individuální přístup k dítěti. Jsou respektovány dětské možnosti a tempo. V třídních vzdělávacích plánech je vytvářena diferenciovaná nabídka činností tak, aby každé dítě zažívalo úspěch a radost ze zvládnutého, prostor k vlastní cestě. V komunikaci s dětmi je využívána pozitivní motivace, zpětná vazba a

formativní přístup. V případě neúspěchu je vždy snaha děti povzbudit, učit je pracovat s chybou, hodnotit práci svou i práci ostatních ve skupině.

Ve vztazích se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, zdvořilost, solidarita a podpora. Neformální vztahy ve třídě jsou ovlivňovány prosociálním směrem. Všechny děti mají rovnocenné postavení.

Je dbáno na osobní soukromí dětí. Děti mají možnost využít relaxační koutek a rozhodnout se, zda se zúčastní společných činností. V mateřské škole mohou mít děti osobní předmět pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty, zpravidla po dobu adaptace. Každé dítě má v šatně svou přihrádku označenou značkou, kam si může odložit své osobní věci.

4.2 Spolupráce se zákonnými zástupci

Mateřská škola usiluje ve vztahu se zákonnými zástupci o vzájemnou důvěru, otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a spolupráci. Zákonní zástupci jsou partnery školy. Mají právo na diskrétnost a ochranu informací, týkajících se jejich osobního a rodinného života. Pedagogové chrání soukromí rodiny, s rodiči jednají ohleduplně, taktně, o důvěrných informacích týkajících se dětí zachovávají mlčenlivost. Nezasahují rovněž do života a soukromí rodiny, vyvarují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Zákonní zástupci jsou důležitou součástí naší školy. Snahou je aktivní zapojení rodin do života MŠ již před samotným nástupem dítěte. K tomu slouží dny otevřených dveří, zápis do mateřské školy za přítomnosti dítěte, který probíhá přímo ve třídě, informační schůzka pro zákonné zástupce nově přijatých dětí a také předadaptační setkání před zahájením docházky. Během těchto setkání mají děti i jejich zákonní zástupci možnost seznámit se s třídními učitelkami, které pro děti připravují krátkou aktivitu, předat vyplněný dotazník o dítěti, který pedagogům pomáhá lépe poznat potřeby dítěte, reagovat na individuální specifika a usnadnit adaptaci na nové prostředí mateřské školy.

Mateřská škola vytváří podmínky pro otevřenou komunikaci a vzájemnou spolupráci se zákonnými zástupci, prostřednictvím účasti na třídních schůzkách, konzultačních hodinách, besídkách, tvořivých dílničkách, společných setkání a dalších akcích pořádaných mateřskou školou. Cílem je společný zájem o dítě a jeho rozvoj.

Mateřská škola Vimperk, Klostermannova 365, okres Prachatice

Zákonní zástupci mají možnost využívat mobilní aplikaci, která slouží jako efektivní komunikační nástroj mezi mateřskou školou a rodinou. Prostřednictvím aplikace jsou informováni o připravovaných akcích, vzdělávacích aktivitách a aktuálním dění ve třídě, škole. Součástí aplikace je také fotogalerie, jídelníček, informace o platbách a možnost vyplňování dotazníků. Zákonní zástupci zde rovněž mohou omlouvat nepřítomnost svých dětí.

Důležitá sdělení jsou zároveň zveřejňována na nástěnkách v šatnách jednotlivých tříd a na webových stránkách mateřské školy.

Pro rodiče dětí plnících povinné předškolní vzdělávání je nabízena možnost účastnit se besedy zaměřené na školní zralost a připravenost dítěte na vstup do základní školy, kterou vede pracovník pedagogicko-psychologické poradny. Mateřská škola rovněž spolupracuje s oběma základními školami v obci s cílem usnadnit dětem přechod do základního vzdělávání. Děti se pravidelně účastní návštěv základních škol, během nichž se seznamují s prostředím školy, pedagogy i vybranými vzdělávacími aktivitami. Tato spolupráce přispívá k plynulé návaznosti předškolního a základního vzdělávání a podporuje informovanost rodin o průběhu a podmínkách školní docházky.

Pravidelně probíhají individuální konzultace zákonných zástupců s pedagogy zaměřené na vzdělávací pokroky a potřeby dětí. Předmětem konzultací jsou zejména výsledky pedagogické diagnostiky, záznamy o vzdělávacích pokrocích dítěte, výsledky posouzení školní zralosti, doporučení k odborným vyšetřením ve školských poradenských zařízeních (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum) a seznámení s nastavením podpůrných opatření, plánů pedagogické podpory nebo individuálních vzdělávacích plánů.

Mateřská škola poskytuje zákonným zástupcům podporu při navazování spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky podle individuálních potřeb dítěte, podporuje rodinnou výchovu a vhodně ji doplňuje.

4.3 Organizace

Organizace dne v mateřské škole umožňuje díky podnětnému prostředí maximálně možný rozvoj všech dětí, včetně dětí s povinnou předškolní docházkou, inkludovaných dětí, dětí cizinců, dvouletých, s IVP, individuální vzdělávání... Denní režim je dostatečně pružný, reaguje

Mateřská škola Vimperk, Klostermannova 365, okres Prachatice

na aktuální potřeby a individuální možnosti dětí. Poměr spontánních a řízených činností během dne je vyvážený, děti mají dostatek prostoru pro volnou hru, vlastní aktivitu, experimentování, tempo práce. Činnosti jsou jak hromadné, skupinové tak i individuální. Dětem se SVP jsou nápomocny asistentky pedagoga.

Plánování činností vychází ze zájmu, možností a z potřeb dětí.

Provoz na obou pracovištích je od 6.00 hodin do 16.30 hodin.

Režim dne v MŠ

6,00 – 8,00	příchod dětí do MŠ, ranní hry
8,00 – 11,30	spontánní činnosti dětí, výchovně-vzdělávací činnosti nabízené učitelkou <i>(ranní pohybová chvilka, didakticky zacílené aktivity dle třídního vzdělávacího plánu, hromadná, skupinová nebo individuální práce s dětmi)</i> pobyt venku
8,45 – 9,10	dopolední svačinka
11,30 – 12,00	oběd
12,00 – 14,00	odpolední odpočinek, poslech pohádky, relaxace, klidové činnosti
14,00 – 14,30	odpolední svačinka
14,30 – 16,30	odpolední zájmové činnosti, individuální práce s dětmi

4.4 Životospráva

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí. Pevně stanovený je pouze čas svačiny a oběda. V případě výletu mimo mateřskou školu je program přizpůsoben časovým a organizačním potřebám akce (např. dopravě, jízdním řádům či plánovanému času návratu do MŠ). V denním programu je respektována individuální potřeba spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Pro nejmenší děti jsou vytvořeny klidové koutky tak, aby si kdykoliv mohly

Mateřská škola Vimperk, Klostermannova 365, okres Prachatice

odpočinout. Pro děti se SVP je vytvořen speciální relaxační prostor. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy. Pohybové činnosti jsou zařazovány během celého dne.

Každá ze škol má svoji vlastní jídelnu, která poskytuje plnohodnotnou a vyváženou stravu bez zbytečného používání polotovarů. Děti nejsou do jídla nuceny. Jídelníček je týdenní a je zveřejňován, jak v aplikaci, tak na nástěnkách a na webových stránkách školy.

Pitný režim je zajišťován v průběhu celého dne, dostatek tekutin a možnost volby mezi několika nápoji.

Jsou vytvářeny podmínky pro sebeobsluhu a samostatnost dítěte při stolování, je podporována kultura stolování, příjemná atmosféra, pravidla slušného chování, přirozený vzor.

V případě zvýšeného nebezpečí infekčním onemocněním jsou stanovena hygienická pravidla provozu školy.

4.5 Věcné podmínky

Prostředí mateřské školy je uspořádáno tak, aby vytvářelo podnětné, bezpečné a esteticky příjemné podmínky pro vzdělávání a všestranný rozvoj dětí předškolního věku. Vnitřní prostory i školní zahrada respektují hygienické požadavky a současně umožňují realizaci rozmanitých vzdělávacích, pohybových, tvořivých i odpočinkových činností. Zahrady nabízí dětem rozmanité pohybové aktivity. Jejich důležitou součástí jsou venkovní učebny.

Třídy jsou funkčně a vkusně zařízeny nábytkem odpovídajícím věku dětí a potřebám pedagogické práce. Jsou vybaveny dostatečným množstvím hraček, didaktických pomůcek, konstruktivních stavebnic, výtvarného materiálu a dalších prostředků podporujících rozvoj poznávacích procesů, tvořivosti, komunikace i sociálních dovedností dětí. Hračky, pomůcky a materiály jsou dětem volně přístupné, přehledně uspořádané a bezpečné. Jsou účelně využívány při vzdělávacích činnostech, pravidelně doplňovány a obměňovány s ohledem na věkové zvláštnosti dětí, jejich aktuální zájmy, individuální vzdělávací potřeby a tematické zaměření vzdělávací nabídky. Ve třídách jsou vytvořeny relaxační koutky.

Pro děti se SVP jsou pořízeny pomůcky dle doporučení speciálně-pedagogického centra (SPC) či pedagogicko-psychologické poradny (PPP). Na odloučeném pracovišti je zřízena a vybavena malá učebna pro individuální činnost a relaxaci. Vzhledem k tomu, že škola není bezbariérová, disponuje schodolezem.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Vize a cíle vzdělávacího programu, případně profilace školy

Předškolní vzdělávání v sobě zahrnuje všechny aspekty výchovy, vzdělávání a péče. Hlavním cílem je rozvíjet osobnost dítěte po stránce sociální, emocionální, kognitivní i fyzické s ohledem na jeho dispozice a jedinečnost tak, aby na konci předškolního vzdělávání bylo samostatnou osobností, schopnou zvládat nároky života.

Vzdělávací program „Jsem tu a rozhlížím se kolem sebe“ je proto pečlivě navržen tak, aby odpovídal specifikům předškolního vzdělávání a podporoval všestranný rozvoj dětí.

Program vytváří bohaté příležitosti k objevování, poznávání a zvědavému učení, čímž podporuje přirozený zájem dětí o svět kolem nich. Je koncipován jako kompaktní, vnitřně propojený celek, jehož orientační členění do vzdělávacích oblastí umožňuje pedagogům flexibilně reagovat na aktuální potřeby dětí. Program respektuje činnostní a integrované pojetí vzdělávání, propojuje různé oblasti učení a zároveň zohledňuje individuální tempo a nerovný vývoj každého dítěte. Pedagogové jej využívají při plánování každodenních činností tak, aby podporoval samostatnost, kreativitu, spolupráci a radost z učení u všech dětí.

Vzdělávací program je obsažený ve vizi školy, hlavními body našeho programu je domov, nejbližší rodina, město Vimperk, Šumava, vzájemné vztahy, návaznost na tradice, příroda kolem nás, úcta a respekt.

Motto:

„Rosteme v rytmu Šumavy. S nohama v trávě, s křídly do života.“

Vize:

„Naše školka voní domovem, tradicemi a velkou zahradou pod šumavským nebem. Je to bezpečný svět, kde každé dítě roste svým vlastním tempem, obklopené přírodou a lidmi, kteří mu rozumí. Učíme děti vnímat krásu kolem sebe, držet spolu a s úctou rozvíjet odkaz našich předků. Provázíme je krajinou dětství tak tiše a jemně, aby u nás zapustily pevné kořeny a získaly silná křídla pro budoucí život.“

5.2 Vzdělávací strategie

Vzdělávací strategie představují pojem pro organizační formy, metody a komunikační přístupy v předškolním vzdělávání. K dosažení cílů předškolního vzdělávání využíváme vzdělávací strategie, které v plné míře respektují vývojová specifika a způsoby učení dětí předškolního věku, jejich individuální dispozice, potřeby a zájmy.

Východisky k volbě vzdělávacích strategií jsou poznatky na základě vlastních zkušeností, a informace získané prostřednictvím pedagogického diagnostikování.

KOMPETENCE K UČENÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
<i>Při učení využívá strategie pokusu a omylu.</i>	• vytvářet bezpečné prostředí, kde chyba není hodnocena jako neúspěch • využívat experimentování, pokus – omyl a objevování • klást otázky typu „Co by se stalo, kdyby...?“ • umožnit více způsobů řešení • oceňovat proces a úsilí, nikoli pouze výsledek • poskytovat popisnou zpětnou vazbu • zařazovat skupinové řešení problémů a sdílení nápadů
<i>Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.</i>	• vycházet z vnitřní motivace a zájmu dítěte • seznamovat dítě se smyslem a cílem činnosti • střídat činnosti podle náročnosti a charakteru • poskytovat dostatek času na dokončení práce • minimalizovat rušivé podněty • postupně prodlužovat dobu soustředění • využívat krátké, srozumitelné instrukce • umožnit dítěti volbu činnosti nebo způsobu jejího provedení

<i>Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.</i>	• využívat prožitkové, situační a badatelsky orientované učení • podporovat dětské otázky a spontánní zájem • vytvářet podnětné vzdělávací prostředí • pracovat s reálnými předměty a situacemi • zařazovat vycházky, pozorování přírody, experimenty a objevitelské aktivity • nechat děti formulovat vlastní hypotézy a hledat odpovědi • využívat knihy, encyklopedie, autentické materiály a přiměřené digitální zdroje • navazovat na zkušenosti a zájmy dětí
<i>Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.</i>	• vytvářet situace, ve kterých dítě využije naučené v reálném životě • propojovat činnosti s běžnými situacemi • zařazovat praktické úkoly a problémové situace • podporovat samostatnost při řešení každodenních úkolů • vracet se k předchozím zkušenostem („Co už o tom víme?“) • využívat projektové a tematické učení • umožnit dítěti vysvětlit, jak své poznatky použilo • podporovat přenos zkušeností mezi různými situacemi

KOMPETENCE KOMUNIKAČNÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
<i>Vyjadřuje se různými způsoby.</i>	• vytvářet dostatek příležitostí ke spontánnímu i řízenému vyjadřování. Využívat rozhovory, vyprávění, dramatizaci, pohyb, hudbu, výtvarné činnosti, mimiku a gesta. Podporovat dítě, aby si samo volilo způsob vyjádření
<i>Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.</i>	• zařazovat komunitní kruhy, ranní sdílení, prezentaci výtvarů, vyprávění zážitků, „co jsem zažil/a“, výstavky dětských prací a krátké prezentace před skupinou. Umožnit dítěti představit společnou práci skupiny
<i>Klade otázky a hledá na ně odpovědi.</i>	• podporovat zvědavost a přijímáme otázky dítěte jako přirozenou součást učení. Používat problémové a otevřené otázky, předvídání, pozorování, experimentování, práci s knihou a společné hledání informací. Neodpovídat automaticky, ale vést dítě k vlastnímu hledání odpovědi

<i>Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává.</i>	• pracovat s dětskými knihami, encyklopediemi, obrázkovými materiály, mapami, časopisy a dalšími dostupnými zdroji. Učit děti vyhledat potřebnou informaci a sdělit ji ostatním. Přiměřeně věku využívat také digitální zařízení a jejich obsah
<i>Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.</i>	• společně vytvářet a průběžně připomínat pravidla komunikace. Zařazovat hry zaměřené na naslouchání, střídání v komunikaci, dokončení sdělení druhého, porozumění instrukci a respektování komunikačního partnera. Učitel je dětem modelem kultivované a respektující komunikace

KOMPETENCE K OBČANSTVÍ A K UDRŽITELNOSTI	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
<i>Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.</i>	• umožnit dětem pravidelný kontakt s přírodou, vést je k pozorování živých organismů, péči o ně a k citlivému zacházení s nimi. Jít příkladem v ohleduplném vztahu k přírodě
<i>Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.</i>	• vytvářet situace, v nichž děti prakticky poznávají, že jejich jednání má dopad na prostředí. Vést je k šetrnému zacházení s vodou, energií, potravinami a materiály
<i>Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.</i>	• dávat dětem přiměřenou možnost volby a nechávat je zažít přirozené důsledky rozhodnutí. Vést děti k pojmenování toho, proč se rozhodly určitým způsobem a k reflexi výsledku
<i>Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.</i>	• podporovat participaci dětí, společné rozhodování, spolupráci a pocit, že dítě může ovlivňovat život třídy. Dávat dětem skutečné, nikoli pouze formální možnosti zapojení
<i>Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.</i>	• vytvářet pravidla společně s dětmi, formulovat je srozumitelně a pozitivně a důsledně je uplatňovat. Současně respektovat individualitu dítěte a vést děti k respektování potřeb ostatních
<i>Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.</i>	• využívat běžné situace i příběhy k rozlišování spravedlivého a nespravedlivého jednání. Podporovat děti v zastání se druhého, hledání řešení konfliktu a vyjádření vlastního názoru

KOMPETENCE OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
<i>Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci.</i>	• vést děti k rozpoznávání příjemného/nepříjemného chování; modelové a situační hry; nácvik slovního odmítnutí („Nelíbí se mi to“, „Přestaň, prosím“); respektování osobních hranic dítěte; práce s příběhy a obrázkovými situacemi
<i>Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.</i>	• vytvářet bezpečné prostředí, kde je žádost o pomoc přirozená; modelovat formulace žádosti; podporovat vzájemnou pomoc dětí; zadávat úkoly ve dvojicích; oceňovat aktivní vyhledání pomoci namísto bezmocnosti
<i>Pojmenuje vlastní silné stránky.</i>	• aktivity typu „Co mi jde?“; portfolio dítěte; reflexe po činnosti; oceňování konkrétního úsilí a pokroku; rozhovory o tom, co dítě zvládlo; nabídka různorodých činností, ve kterých mohou děti zažít úspěch
<i>Projevuje důvěru v sebe sama.</i>	• nabízet přiměřeně náročné úkoly; umožnit dítěti volbu a samostatné rozhodování; podporovat samostatnost v sebeobsluze; poskytovat popisnou zpětnou vazbu; neporovnávat děti mezi sebou; oceňovat proces a individuální pokrok
<i>Vyjadřuje svůj názor.</i>	• komunitní kruh; diskuse nad příběhem či situací; volba činností a materiálů; otázky s otevřeným koncem; hlasování; umožnění dítěti vysvětlit své rozhodnutí; respektování odlišných názorů
<i>Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým.</i>	• hry zaměřené na emoce; práce s příběhy a pohádkami; pojmenovávání pocitů; dramatizace a role; pomoc mladším/slabším dětem; společné řešení situací; učitel jako model empatického jednání
<i>Rozlišuje vhodné a nevhodné chování.</i>	• situační a dramatické hry; třídění obrázků „vhodné × nevhodné“; společné vytváření pravidel; rozhovory nad konkrétními situacemi; práce s pohádkovými postavami a jejich jednáním; následná reflexe „Co bych mohl udělat jinak?“
<i>Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.</i>	• společné formulování jednoduchých pravidel třídy; jejich vizualizace; pravidelná připomínka a reflexe; nácvik pozdravu, poděkování, požádání, omluvy a střídání; kooperativní hry; důsledné, klidné a předvídatelné vedení učitelem

KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI A PRACOVNÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
<i>Přichází s vlastními nápady.</i>	• vytvářet prostor pro spontánní i řízené nápady dětí. Ptát se „Co bychom mohli udělat jinak?“, „Co bys chtěl/a vytvořit?“. Oceňovat originalitu, nikoliv pouze správný výsledek. Nabízet otevřené úkoly s více možnými řešeními
<i>Ke změnám přistupuje jako k příležitostí.</i>	• záměrně zařazovat změny v průběhu činností. Měnit pravidla, materiál, prostředí nebo postup. Vést děti k hledání pozitivních možností změny místo okamžitého odmítnutí. Modelovat postoj: „Nevyšlo to podle plánu – co můžeme zkusit teď?“
<i>Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.</i>	• nechat dítě plánovat jednoduchou činnost – určit pomůcky, materiál, místo nebo pomoc druhých. Připravovat dostupný materiál tak, aby si dítě mohlo samo vybírat. Vést děti k otázkám: „Co potřebuješ?“, „Kde to najdeme?“, „Kdo ti může pomoci?“
<i>Dokáže měnit cesty k dosažení cíle.</i>	• nabízet problémové a konstrukční úkoly, při nichž neexistuje pouze jeden postup. Podporovat experimentování a hledání alternativ. Nezasahovat okamžitě při neúspěchu, ale klást otázky vedoucí dítě k jinému řešení
<i>Dokončí, co započalo.</i>	• zadávat přiměřeně náročné činnosti s jasným začátkem a koncem. Vést dítě k plánování jednotlivých kroků. Oceňovat vytrvalost a dokončení práce, nejen výsledek. Při obtížích pomoci dítěti rozdělit úkol na menší části
<i>Organizuje a realizuje svoje činnosti.</i>	• dát dětem možnost samostatně volit činnost, pomůcky, postup a tempo. Využívat centra aktivit, projektové činnosti, pracovní koutky a praktické úkoly. Nechat děti připravit si pomůcky a po skončení také uklidit pracovní místo
<i>Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.</i>	• zařazovat kooperativní hry, práci ve dvojicích a malých skupinách. Střídat role. Učit děti domluvit se na společném postupu, rozdělit si úkoly a respektovat návrhy ostatních. Konfliktní situace využívat jako příležitost k učení spolupráci

<i>Spolupodílí se na společných rozhodnutích.</i>	dát dětem skutečnou možnost volby – např., kam umístíme výrobek, jaký materiál použijeme nebo jak připravíme společnou akci. Hlasování, společné plánování, ranní kruh a třídní dohody využívat jako přirozené situace pro rozhodování
<i>Oceňuje práci i úsilí druhých.</i>	vést děti k oceňování procesu, snahy a pokroku, nikoliv pouze výsledku. Zařazovat společné reflexe: „Co se komu podařilo?“, „Kdo nám pomohl?“, „Čeho si na práci kamaráda všímáš?“. Učit děti poskytovat jednoduchou pozitivní zpětnou vazbu

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
<i>Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.</i>	vytvářet bezpečné prostředí bez obav z neúspěchu; oceňovat snahu a proces řešení; vést děti k sebehodnocení; diskutovat o tom, co se nepovedlo a proč
<i>Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.</i>	nabízet běžné situace k samostatnému řešení; klást otevřené otázky; podporovat využívání předchozích zkušeností; neposkytovat ihned hotová řešení
<i>Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.</i>	zařazovat badatelské aktivity, pokusy a experimenty; umožňovat manipulaci s materiály; vytvářet příležitosti k objevování přírodních i technických jevů
<i>Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.</i>	podporovat tvořivost a divergentní myšlení; zařazovat konstruktivní hry, projektové činnosti a modelové situace; přijímat více správných řešení
<i>Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.</i>	vést děti k porovnávání možností, předvídání důsledků a hodnocení výsledků; společně reflektovat, které řešení bylo nejúčinnější a proč
<i>Tvořivě pracuje s informacemi.</i>	nabízet různé zdroje informací; vést děti k třídění, porovnávání a využívání získaných poznatků při řešení úkolů; podporovat kritické myšlení přiměřené věku
<i>Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.</i>	pracovat s knihami, encyklopediemi, obrázky, mapami, digitálními technologiemi a pozorováním skutečných objektů; učit děti vyhledávat informace s podporou dospělého

KOMPETENCE KULTURNÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
<i>Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.</i>	• seznamovat děti s místními tradicemi, svátky a zvyky • navštěvovat divadla, galerie, knihovny, muzea, kulturní akce • zařazovat četbu, hudbu, výtvarná díla a lidovou slovesnost • spolupracovat s místními kulturními institucemi a rodinami
<i>Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.</i>	• vytvářet prostor pro vyjadřování pocitů a dojmů z uměleckých zážitků • vést rozhovory nad knihou, obrazem, hudbou či divadelním představením • podporovat vlastní interpretaci bez hodnocení „správně – špatně“ • využívat dramatizaci, pohybové a hudební činnosti
<i>Zapojuje se do tvůrčích činností.</i>	• nabízet rozmanité výtvarné, hudební, pohybové a dramatické aktivity • umožňovat experimentování s materiály a technikami • podporovat vlastní nápady a tvořivost dětí • realizovat společné projekty, vystoupení a prezentace dětských prací
<i>Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.</i>	• seznamovat děti s kulturami různých národů a etnik • pracovat s příběhy o odlišnosti a respektu • podporovat spolupráci mezi dětmi s různým zázemím • vytvářet inkluzivní prostředí založené na respektu a toleranci

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
<i>Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.</i>	• vyhledávání informací s učitelkou (obrázky zvířat, vesmíru, povolání) • práce s digitálním mikroskopem, fotoaparátem nebo tabletem při pozorování přírody • dokumentace pokusů a projektů pomocí fotografií a videí • využití interaktivních knih, map a vzdělávacích aplikací odpovídajících věku

<i>Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.</i>	• rozhovory o tom, k čemu technologie slouží a kdy mohou škodit • vytváření pravidel bezpečného používání digitálních zařízení ve třídě • diskuse o ochraně soukromí (fotografie, osobní údaje) přiměřeně věku dítěte • vedení k vyváženosti mezi pohybem, hrou a používáním technologií
<i>Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy.</i>	• řazení kroků činností (jak si umýt ruce, jak zasadit semínko) • hry na programování bez technologií („robot a programátor“) • skládání posloupností, třídění, hledání pravidel a vzorů • práce s jednoduchými robotickými hračkami (Bee-Bot, Blue-Bot apod.) • řešení problémových situací metodou pokus – omyl

Čtenářská a matematická gramotnost prolínají všemi činnostmi během dne a dítě si je osvojuje zcela přirozeně.

ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Soubor znalostí, dovedností a postojů při práci s texty v nejširším slova smyslu. Schopnost porozumět textům a efektivně zpracovávat informace. Vstřícný vztah ke čtení jako základní předpoklad pro další rozvoj čtenářství a čtenářské gramotnosti.	- čtenářský koutek (prohlížení knih a obrázkových publikací) - rozhovory nad obrázky - vyprávění zážitků, kladení otázek - předčítání, dramatizace pohádek, práce s příběhem - spolupráce s institucemi (knihovna, DDM, ...) - např. Celé Česko čte dětem - využití aktuálního dění - spolupráce s rodiči

MATEMATICKÁ GRAMOTNOST	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Schopnost uplatnit získané vědomosti, dovednosti, návyky, postoje a hodnoty při řešení nejrůznějších úkolů a životních situací s využitím matematického jazyka. Vede dítě k rozpoznání matematické	- práce s chybou - manipulativní činnosti (třídění dle velikosti, porovnávání množství a délky) - konstruktivní stavebnice (skládání dle předlohy) - orientace v prostoru

situace v různých kontextech, souvislostech a životních situacích, k volbě a využívání matematického jazyka při jejich popisu, řešení a vyvození závěrů. Ukazuje dítěti smysluplnost učení a umožňuje mu zažít radost z úspěšně vyřešené situace.	- postupovat dle instrukcí - určování počtu - řešení problémových situací - hledání vlastního řešení - badatelské činnosti - hry s pravidly - hry venku (šipkovaná, skákání panáka, ...)
--	--

5.3 Nastavení procesu pedagogického diagnostikování

Pedagogická diagnostika v mateřské škole představuje systematický, plánovitý a dlouhodobý proces poznávání, sledování a vyhodnocování individuálního rozvoje dítěte. Je nedílnou součástí vzdělávacího procesu a slouží k identifikaci vzdělávacích potřeb, potenciálu, pokroků a individuálních charakteristik každého dítěte. Jejím cílem je poskytovat dítěti účinnou podporu v jeho učení a rozvoji a vytvářet podmínky pro dosažení očekávaných výsledků učení s ohledem na jeho individuální možnosti.

Diagnostika probíhá průběžně během celého školního roku a je založena především na systematickém pedagogickém pozorování dítěte v přirozených situacích. Získané informace slouží jako podklad pro plánování vzdělávání, individualizaci pedagogické podpory a průběžnou evaluaci vzdělávacího procesu. Důraz je kladen na identifikaci silných stránek dítěte a na podporu oblastí, které vyžadují další rozvoj.

Nedílnou součástí pedagogické diagnostiky je spolupráce se zákonnými zástupci. Rodiče jsou průběžně informováni o pokrocích dítěte a jsou vnímáni jako důležití partneři při podpoře jeho vzdělávání a rozvoje. V případě potřeby škola spolupracuje také se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky.

Při realizaci pedagogické diagnostiky škola využívá formativní přístup, který podporuje průběžné sledování a vyhodnocování pokroku dítěte vzhledem k jeho individuálním možnostem.

5.4 Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů

Mateřská škola vytváří podmínky pro vzdělávání každého dítěte s ohledem na jeho individuální potřeby, možnosti, zájmy, tempo vývoje, dosavadní zkušenosti a sociokulturní zázemí. Vzdělávací nabídka je plánována a realizována tak, aby každé dítě mohlo zažívat úspěch, rozvíjet svůj potenciál a aktivně se podílet na vlastním učení.

Individualizace vzdělávání je zajišťována zejména:

- přizpůsobováním vzdělávací nabídky aktuálním potřebám, zájmům a možnostem jednotlivých dětí
- poskytováním různorodých činností s rozdílnou úrovní náročnosti
- respektováním individuálního tempa učení a vývoje dítěte
- nabídkou možností volby činností, materiálů, pracovních postupů a způsobů řešení
- podporou samostatnosti, iniciativy a aktivního zapojení dítěte do vzdělávání
- vytvářením příležitostí pro individuální, skupinovou i společnou práci
- poskytováním průběžné podpory a zpětné vazby odpovídající potřebám dítěte
- realizací podpůrných opatření a spoluprací s odbornými pracovišti v případě potřeby

Pedagogové vytvářejí podnětné a bezpečné prostředí, které umožňuje dětem rozvíjet jejich silné stránky, objevovat vlastní zájmy a dosahovat osobního pokroku. Součástí individualizace je také úzká spolupráce s rodinou, která přispívá k lepšímu poznání dítěte a sladění vzdělávacího působení školy a rodiny.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, nadaných dětí i dětí s odlišným mateřským jazykem škola postupuje v souladu s platnými právními předpisy a doporučeními školských poradenských zařízení.

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je tvořen dvěma flexibilně uspořádanými integrovanými bloky, které určují společný rámec celé školy. Každý integrovaný blok má hlavní smysl a účel, očekávané výsledky učení, ke kterým jejich realizace směřuje.

Integrované bloky cíleně podporují rozvoj matematické i čtenářské gramotnosti.

6.1 Realizace vzdělávacího obsahu na úrovni třídy

Integrované bloky nejsou ukotveny v čase. Umožňují pedagogům přizpůsobit vzdělávací obsah operativně, svobodně a kreativně podle aktuálních potřeb a zájmů dětí dané třídy a informací získaných prostřednictvím pedagogického diagnostikování.

Zpracování třídního vzdělávacího programu

Třídní vzdělávací program tvoří učitelky ve svých třídách, zohledňují specifika tříd, potřeby dětí, jejich věk, atd.

Obsah třídního vzdělávacího programu:

- název třídy
- personální obsazení
- charakteristika třídy
- třídní vzdělávací plán formou týdenních „myšlenkových map“

Pedagogové při plánování využívají zpětnou vazbu. Průběžně vyhodnocují a podle výsledků a zájmu dětí operativně rozvíjejí a obměňují vzdělávací nabídku.

6.2 Integrované bloky

Název bloku:

- I. Jsem tu.
- II. Rozhlížím se kolem sebe.

I. Jsem tu

Hlavní smysl a účel

Integrovaný blok směřuje k posilování dovedností souvisejících se sebepojetím, sociálními vztahy, komunikací a orientací v novém prostředí. Cílem bloku je vytváření základů pro bezpečné, zdravé a odpovědné fungování dítěte v osobním i sociálním prostředí. Rozvíjet schopnost dítěte vnímat sebe i své okolí, navazovat vztahy, respektovat pravidla a přiměřeně reagovat v různých životních situacích.

Očekávané výsledky učení:

Dítě a jeho tělo

Tělo, smysly a biologické potřeby

- Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.
- Zachovává správné držení těla.
- Naplňuje své biologické potřeby.

Pohyb, hrubá a jemná motorika

- Zvládá základní pohybové dovednosti.
- Koordinuje pohyby těla, ruky, oka.
- Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.
- Zvládá základy grafomotoriky.
- Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.

Praktický život

- Zvládá sebeobsluhu.
- Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.

Fyzická zdatnost

- Překonává fyzické překážky.

Ochrana zdraví

- Má osvojené základní hygienické návyky.
- Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.

Dítě a svět

Poznávání světa a přírody

- Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v MŠ, i širším prostředí – okolí mateřské školy a v obci.

Bezpečné chování

- Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.

Dítě a jeho psychika

Sebepojetí, autonomie a emoce

- Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.
- Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- Navazuje a rozvíjí citové vazby.
- Přijímá a vyjadřuje pozitivní ocenění
- Vyrovnává se s neúspěchem.

Myšlenkové operace a procesy

- Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.
- Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či příběhu.
- Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.
- Ověří správnost řešení.

Jazyk a řeč

- Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo, intonaci řeči.
- Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.
- Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.
- Vypráví jednoduchý děj.
- Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.
- Formuluje instrukce a předá je ostatním.

Předčtenářské dovednosti

- Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.

Předmatické představy

- Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.

Dítě, ten druhý a společnost

Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti

- Poradí si v nové situaci.
- Začlení se do skupiny.
- Přijímá různé sociální role.
- Ovlivňuje směřování společné činnosti.
- Navazuje a udržuje dětská přátelství.

Základy etiky a morální hodnoty

- Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
- Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.
- Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
- Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou

Svět lidí a kultury

- Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.

- Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.

Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování

- Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.

II. Rozhlížím se kolem sebe

Hlavní smysl a účel

Integrovaný blok rozvíjí schopnost dítěte orientovat se v okolním světě, vnímat jeho proměnlivost, objevovat souvislosti a získávat zkušenosti prostřednictvím pozorování, experimentování a prožitku. Cílem bloku je rozvíjet poznání dítěte v oblasti přírody, kultury, techniky a života lidí v různých prostředích a společnostech.

Očekávané výsledky učení:

Dítě a jeho tělo

Tělo, smysly a biologické potřeby

- Rozlišuje pomocí všech smyslů.

Pohyb, hrubá a jemná motorika

- Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.

Praktický život

- Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a jinými pomůckami.

Fyzická zdatnost

- Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.

Ochrana zdraví

- Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.

Dítě a svět

Poznávání světa a přírody

- Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy
- Porovnává charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.
- Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.
- Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.

Životní prostředí a jeho ochrana

- Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.
- Udržuje pořádek v blízkém prostředí.
- Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.
- Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.
- Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.
- Respektuje různé formy života.

Bezpečné chování

- Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
- Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.
- Zná způsoby ochrany při nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.

Dítě a jeho psychika

Sebepojetí, autonomie a emoce

- Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.

Myšlenkové operace a procesy

- Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.
- Vyhledává společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
- Pracuje s jednou i více podmínkami v zadání.
- Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.
- Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.

Představivost, fantazie, tvořivost

- Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.
- Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.

Jazyk a řeč

- Poznává a pojmenuje osoby, zvířata, věci, jevy, kterými je obklopeno.
- Sluchově rozlišuje různé zvuky, poznává první hlásku ve slově.
- Rozpoznává rým, rytmitizuje.
- Rozlišuje český jazyk od jiných jazyků.

Předčtenářské dovednosti

- Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.
- Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.
- Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.
- Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.
- Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.

Předmatické představy

- Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.
- Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.
- Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.

Mateřská škola Vimperk, Klostermannova 365, okres Prachatice

- Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.
- Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.
- Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.
- Určí míru objektů a porovná je pomocí poměrování.

Dítě, ten druhý a společnost

Základy etiky a morální hodnoty

- Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.

Svět lidí a kultury

- Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.
- Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.
- Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.

Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování

- Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.
- Zachytí autenticky své představy a prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.
- Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.
- Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.

6.3 Další projekty a programy

- ❖ Minimální preventivní program
<https://skolka-na-zkousku.cms.webnode.cz/kopie-z-dokumenty/>
- ❖ Školní plán environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty

- ❖ SPOLU – Malí a ti velcí napříč generací
- ❖ Malí sportovci objevují svět
- ❖ Peču, pečeš, pečeme aneb smích a mouka patří k sobě, pečeš ty mně a já tobě

<https://skolka-na-zkousku.cms.webnode.cz/kopie-z-projekty-skoly/>

7. Plán evaluace a autoevaluace školy

7.1 Oblasti autoevaluace

Mateřská škola Vimperk, Klostermannova 365, okres Prachatice vypracovala vlastní plán autoevaluace, tedy vlastní hodnocení školy, podle něhož bude postupovat, přičemž se opírá o tři základní pilíře:

1. celistvost
2. periodičnost
3. systematičnost

A to ve všech oblastech vzdělávání:

- Podmínky
- Průběh
- Výsledky
- Řízení školy
- Koncepce školy

7.2 Cíle autoevaluace

Autoevaluace mateřské školy směřuje k tomu, aby:

- ověřovala naplňování cílů ŠVP PV a jejich soulad s RVP PV
- sledovala kvalitu podmínek vzdělávání (materiální, personální, psychosociální)
- hodnotila průběh vzdělávání, používané metody a vzdělávací strategie
- posuzovala výsledky vzdělávání dětí s důrazem na jejich individuální pokrok

Mateřská škola Vimperk, Klostermannova 365, okres Prachatice

- poskytovala podklady pro plánování rozvoje školy, profesní růst pedagogů a úpravy
- vzdělávací nabídky
- podporovala sebereflexi pedagogických pracovníků a týmovou spolupráci

7.3 Kritéria a plán hodnocení

Zpracováno v tabulce níže.

Kritéria a plán hodnocení

<i>Oblasti autoevaluace</i>	<i>Cíle a kritéria</i>	<i>Nástroje hodnocení</i>	<i>Frekvence</i>	<i>Odpovědnost</i>
1. Podmínky vzdělávání				
<i>Hodnocení této oblasti sleduje, zda mateřská škola vytváří bezpečné, podnětné a funkční podmínky pro vzdělávání dětí, které odpovídají jejich potřebám a podporují kvalitní průběh vzdělávání.</i>				
Materiální a prostorové podmínky	- prostředí mateřské školy je bezpečné, podnětné a funkčně uspořádané - prostorové uspořádání podporuje samostatnost, aktivitu a spolupráci dětí - didaktické pomůcky a materiály jsou dostupné, kvalitní a odpovídají věku dětí - prostředí je průběžně upravováno podle potřeb vzdělávání	- pozorování prostředí - fotodokumentace - kontrolní seznam BOZP - analýza vybavení	- průběžně - souhrně 1x ročně	- ředitelka - učitelka - nepedagogický personál
Personální podmínky	- pedagogičtí pracovníci splňují kvalifikační předpoklady - pedagogové spolupracují, sdílejí zkušenosti a reflektují svou práci - škola systematicky podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků - personální obsazení umožňuje naplňování cílů ŠVP PV	- hospitace - sebehodnocení pedagogů - rozhovory	- průběžně - souhrně 1x ročně - dle hospitačního plánu	- ředitelka - učitelka - nepedagogický personál
Psychosociální podmínky	- klima školy je bezpečné, vstřícné a respektující - vztahy mezi dospělými a dětmi jsou založeny na důvěře a vzájemném respektu, - jsou podporovány pozitivní sociální vztahy mezi dětmi	- pozorování klimatu - dotazníky zákonným zástupcům - rozhovory	- průběžně - souhrně 1x ročně - dle potřeby	- ředitelka - učitelka - zákonní zástupci
Organizační a provozní podmínky	- organizace dne respektuje vývojové potřeby dětí - je zajištěna plynulost režimu dne - jsou dodržovány zásady zdravého životního stylu	- analýza režimu dne - hospitace - porady	- průběžně - souhrně 1x ročně - dle potřeby	- ředitelka - učitelka - nepedagogický personál
Spolupráce se zákonnými zástupci	- informovanost rodičů - možnosti spolupráce a zpětné vazby - partnerská komunikace	- dotazníky - rozhovory	- průběžně - souhrně 1x ročně - dle potřeby - individuální schůzky - rodičovské schůzky	- ředitelka - učitelka

<i>Oblasti autoevaluace</i>	<i>Cíle a kritéria</i>	<i>Nástroje hodnocení</i>	<i>Frekvence</i>	<i>Odpovědnost</i>
2. Průběh vzdělávání <i>Hodnocení průběhu vzdělávání je zaměřeno na kvalitu vzdělávacího procesu, používané vzdělávací strategie a pedagogický přístup s důrazem na individualizaci a aktivní zapojení dětí.</i>				
Vzdělávací strategie a metody	- vzdělávání vychází ze zájmů, zkušeností a potřeb dětí - uplatňovány jsou prožitkové, situační a kooperativní metody - dítě je aktivním účastníkem vzdělávacího procesu	- hospitace - pozorování - videozáznamy - rozhovory	- průběžně - dle potřeby - dle hospitačního plánu	- ředitelka - učitelka
Individualizace a diferenciac	- vzdělávací nabídka je přizpůsobena individuálním možnostem dětí - pedagogové reagují na vzdělávací potřeby jednotlivců - je zajištěna podpora dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	- pedagogická diagnostika - portfolia - rozhovory	- průběžně - dle potřeby	- ředitelka - učitelka
Pedagogický styl a komunikace	- pedagogové uplatňují respektující a podporující přístup k dítěti - komunikace je srozumitelná, pozitivní a rozvíjející - jsou vytvářeny podmínky pro sebehodnocení dítěte	- hospitace - sebehodnocení pedagogů - rozhovory	- průběžně - dle potřeby	- ředitelka - učitelka
Vzdělávací nabídka	- pestrost a smysluplnost vzdělávacích činností - provázanost vzdělávací nabídky s cíli ŠVP PV	- analýza režimu dne - hospitace - porady	- průběžně - souhrně 1x ročně - dle potřeby	- ředitelka - učitelka
Plánování na úrovni třídy	- návaznost na ŠVP PV - organizace plánování	- analýza dokumentů - třídní plánování - dotazník - rozhovory	- periodicky po ukončeném třídním plánu - po ukončeném integrovaném bloku	- ředitelka - učitelka

Oblasti autoevaluace	Cíle a kritéria	Nástroje hodnocení	Frekvence	Odpovědnost
3. Výsledky vzdělávání <i>Hodnocení výsledků vzdělávání se zaměřuje na sledování individuálního pokroku každého dítěte a rozvoj klíčových kompetencí v souladu s RVP PV.</i>				
Individuální rozvoj dítěte	- dítě vykazuje pokrok vzhledem ke svým možnostem a předpokladům - rozvoj ve všech oblastech vzdělávání	- pedagogická diagnostika - pozorování - rozhovory - portfolio	- periodicky - dle potřeby	- ředitelka - učitelka
Rozvoj klíčových kompetencí	- dítě rozvíjí kompetence k učení, komunikativní, sociální a personální - dítě je schopno vyjadřovat své prožitky, názory a zkušenosti - dítě je vedeno k samostatnosti a odpovědnosti přiměřené věku	- pozorování - portfolia - pedagogická diagnostika	- průběžně - souhrně 1x ročně - dle potřeby	- ředitelka - učitelka
Pedagogická diagnostika	- pedagogická diagnostika je systematická a průběžná - záznamy slouží jako podklad pro další plánování vzdělávání - výsledky jsou sdíleny s rodiči v souladu s ochranou osobních údajů	- pedagogická diagnostika - portfolia	- průběžně - periodicky - dle potřeby	- ředitelka - učitelka
Spolupráce se ZŠ	- hodnocena je spolupráce se základní školou při přechodu dětí do základního vzdělávání, zejména předávání relevantních informací v souladu s legislativou - systematicky společně pracují na plynulém přechodu dětí z MŠ do ZŠ - kontinuálně se informují o vzdělávacích pokrocích dětí na ZŠ - vypracovali spolu plán plynulého přechodu dětí z MŠ do ZŠ	- rozhovory - záznamy z návštěv	průběžně	- ředitelka - učitelka

Oblasti autoevaluace	Cíle a kritéria	Nástroje hodnocení	Frekvence	Odpovědnost
4. Řízení a koncepce školy <i>Hodnocení řízení školy se zaměřuje na funkčnost řízení, systematickosti autoevaluace a využívání jejích výsledků k plánování dalšího rozvoje školy.</i>				
Řízení a vedení školy	• vedení školy vytváří podmínky pro kvalitní pedagogickou práci • je podporována týmová spolupráce a profesní rozvoj • rozhodování je založeno na výsledcích evaluace	• analýza dokumentace • porady • rozhovory	• kontinuálně • 2x ročně	• ředitelka
Koncepce a rozvoj školy	• ŠVP PV je v souladu s RVP PV a odpovídá podmínkám školy • autoevaluace slouží jako podklad pro plánování rozvoje školy • jsou přijímána konkrétní opatření a je sledován jejich dopad	• SWOT analýza • analýza ŠVP • akční plán • kontrola přijatých opatření	• ročně	• ředitelka • učitelka